

**Notitie : Quickscan flora en fauna Donzel 60,
Nistelrode**

Datum : 15 februari 2016
Opdrachtgever : Fam. Havekens
Projectnummer : 211x08054.086171_1
Opgesteld door : Rachel Lauwerijssen
Gecontroleerd : Ineke Kroes
door

Bij ruimtelijke planvorming is een toetsing aan de natuurwetgeving verplicht. Door middel van een verkennend flora- en faunaonderzoek is een beoordeling gemaakt van de effecten die het plan zal hebben op beschermde natuurwaarden. Hierdoor wordt duidelijk of het plan in overeenstemming is met de natuurwetgeving.

Natuurbescherming in Nederland

De bescherming van de natuur is in Nederland vastgelegd in respectievelijk de Natuurbeschermingswet (NB-wet) en de Flora- en faunawet (FF-wet). Deze wetten vormen een uitwerking van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Daarnaast vindt beleidsmatige gebiedsbescherming plaats door middel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet heeft betrekking op de Europees beschermde Natura 2000-gebieden en de Beschermde natuurmonumenten. De Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden worden in Nederland gecombineerd als Natura 2000-gebieden aangewezen. Als er naar aanleiding van projecten, plannen en activiteiten mogelijk significante effecten optreden, dienen deze vooraf in kaart gebracht en beoordeeld te worden. Projecten, plannen en activiteiten die mogelijk een negatief effect hebben op de beschermde natuur in een Natura 2000-gebied (of Beschermde natuurmonument) zijn vergunningsplichtig.

Provinciaal beleid

De provinciale groenstructuur bestaande uit het Brabants Natuurnetwerk (voormalig EHS) en Groenblauwe Mantel zijn ruimtelijk vastgelegd in de hernieuwde Verordening Ruimte 2014. Het Brabants Natuurnetwerk is een robuust netwerk van natuurgebieden en tussenliggende verbindingzones. Dit netwerk bestaat uit bestaande natuurgebieden, nieuwe aan te leggen natuur en verbindingzones tussen de gebieden. Ook de beheergebieden voor agrarische natuurbeheer behoren tot het Brabants Natuurnetwerk. De feitelijke beleidsmatige gebiedsbescherming vindt plaats middels de uitwerking van het provinciaal beleid in de gemeentelijke bestemmingsplannen.

Flora- en Faunawet

De Flora- en Faunawet heeft betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek)vogels, reptielen en amfibieën, een aantal vissen, libellen en vlinders, enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten (uit de groepen kevers, mieren, schelp- en schaaldieren) en een honderdtal vaatplanten. Voor alle soorten, dus ook voor de soorten die zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht, geldt de zogenaamde 'algemene zorgplicht' (art. 2 Flora- en faunawet). Deze

zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aan aanwezige soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet veront-rusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen. De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze be-schermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er een ontheffing of vrijstelling is verleend.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet naast de zorgplicht ook rekening gehouden worden met de juri-disch zwaarder beschermde soorten uit 'tabel 2', de bijlage 1 soorten van het besluit vrijstelling be-schermd dier- en plantensoorten, de soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn (tezamen tabel 3) en met alle vogels. Op de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het Ministerie van LNV (augustus 2009) wordt onderscheid gemaakt in verschillende categorieën vogelnesten. Van de meeste vogelsoorten zijn de nesten uitsluitend beschermd wanneer deze tijdens de broed- en nestpe-riode in gebruik zijn. Het gaat om soorten die jaarlijks nieuwe nesten maken. Van een aantal soorten roofvogels en uilen, koloniebroeders en gebouw bewonende vogelsoorten ('categorie 1-4 soorten') zijn de nesten en de functionele leefomgeving jaarrond beschermend. Tenslotte is er een categorie nesten van vogelsoorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed, maar die over voldoende flexibiliteit beschikken om, als die broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen ('categorie 5-soorten').

Komen soorten van de hierboven genoemde beschermingsregimes voor, dan is de eerste vraag of de voorgenomen activiteit effecten heeft op de beschermde soorten. Treden er effecten op, dan dient er gekeken te worden of er passende maatregelen getroffen kunnen worden om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust en verblijfplaats te garanderen.

Werkwijze quickscan flora en fauna

In de quickscan zijn de gevolgen van de ruimtelijke ingreep afgezet tegen de aanwezige natuurwaarden vanuit de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet en planologisch beschermde natuurwaarden. Deze werkwijze vloeit voort uit de 'Wijziging beoordeling ontheffing Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen' van het Ministerie van LNV van september 2009.

Om een beeld te krijgen van de natuurwaarden is op 9 februari 2016 door een ecooloog van BRO¹ een verkennend veldbezoek gebracht aan het plangebied. Mogelijke verblijfplaatsen en sporen van dieren zijn onderzocht. Hierbij is onder andere gebruik gemaakt van de checklist aanwezigheid (inschatten mogelijke aanwezigheid vleermuizen in een Flora- en faunawet vooronderzoek) uit het Vleermuisprotocol versie 25 maart 2013. Naast een veldbezoek is er een bronnenonderzoek gedaan. Voor dit bronnenonderzoek is onder meer gebruik gemaakt van de quickscanhulp (quickscanhulp.nl). De quickscanhulp geeft een overzicht van gegevens (van de afgelopen vijf jaar) uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens.

Aan de hand van het uitgevoerde onderzoek is vervolgens beoordeeld welke beschermde soorten daadwerkelijk voor (kunnen) komen binnen het plangebied en is er een inschatting gemaakt van de effecten van de ruimtelijke ontwikkeling op beschermde natuurwaarden.

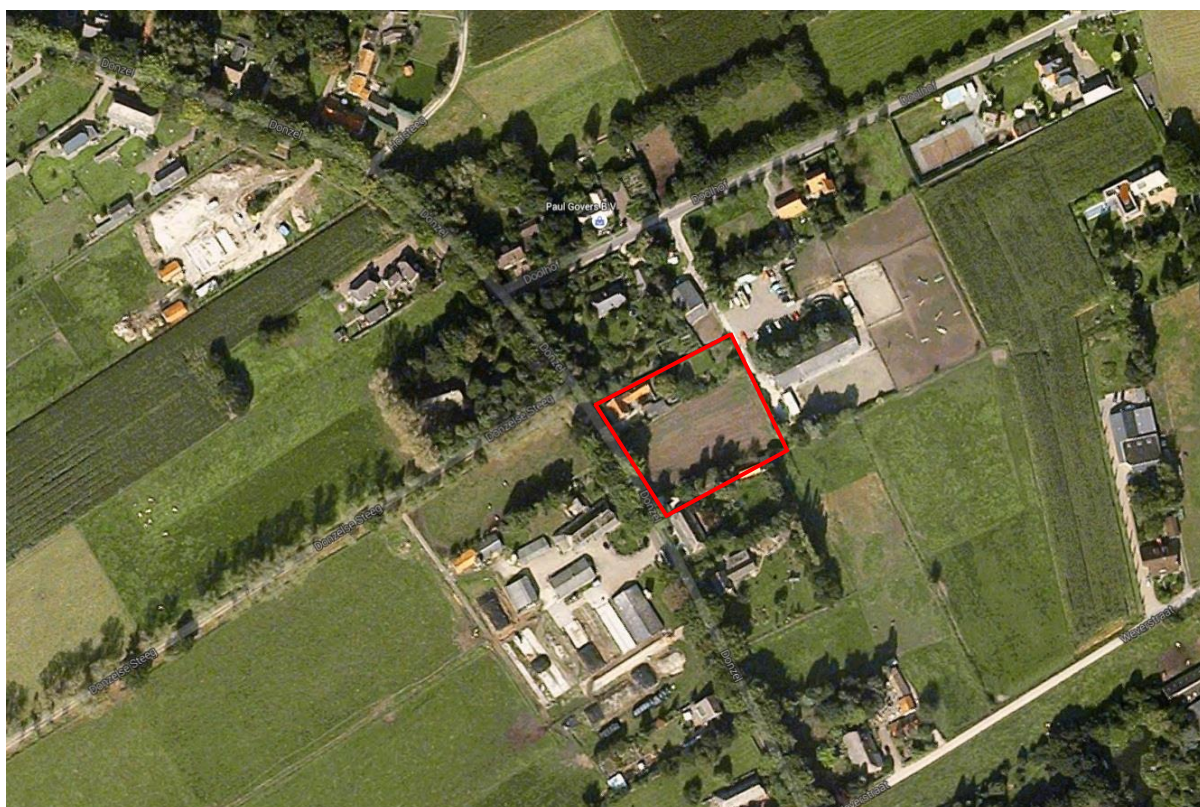
¹ BRO is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus en heeft als doel kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging. Onze werkzaamheden voeren wij dan ook uit volgens de door het NGB vastgestelde gedragscode (versie juni 2008, aangevuld in februari 2010). De medewerkers binnen de discipline ecologie voldoen aan de door het Ministerie van EL&I genoemde voorwaarden voor ter zake deskundigen op het gebied van ecologisch onderzoek.

Beschrijving van het plangebied

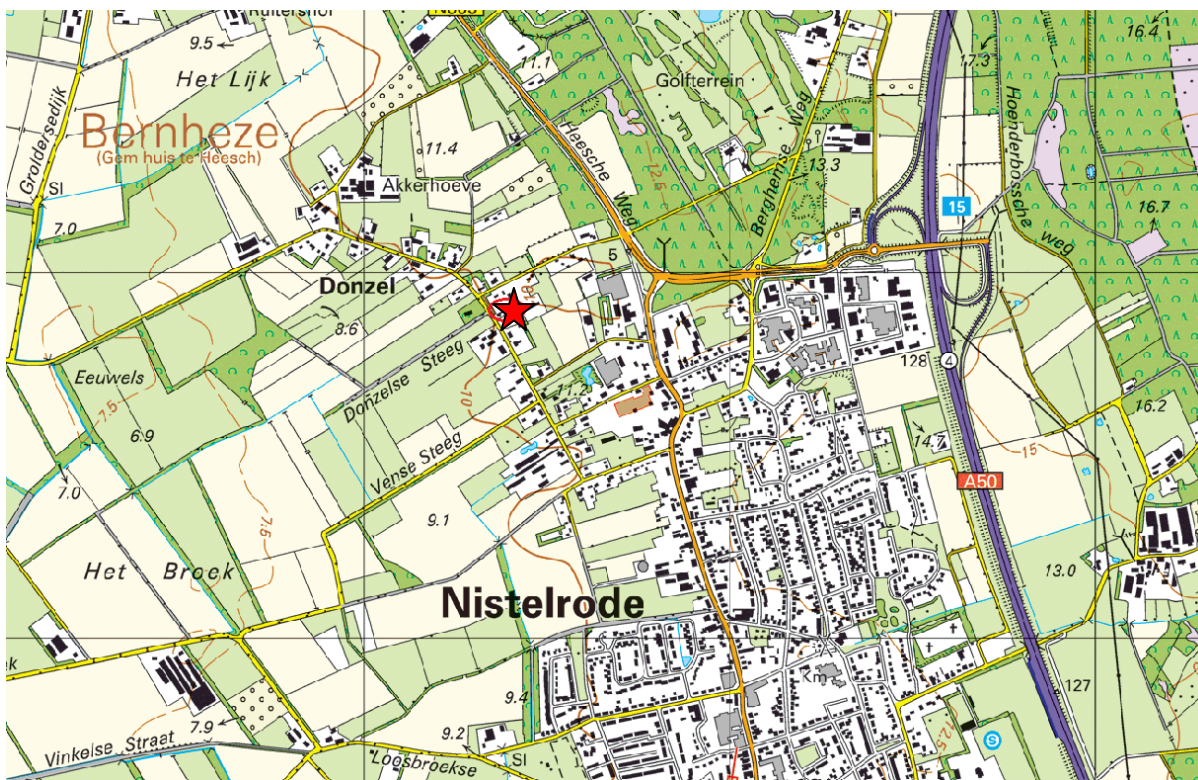
De beschrijving van het plangebied omvat de ligging, de huidige situatie en de toekomstige situatie.

Ligging van het plangebied

De woning aan Donzel 60 te Nistelrode ligt in het buitengebied op circa 400 meter ten noordwesten van de kern Nistelrode, gemeente Bernheze. De directe omgeving van het plangebied kenmerkt zich door agrarisch grondgebruik en vrijstaande woningen. In de omgeving zijn verspreid liggende burgerwoningen, agrarische bedrijfswoningen en agrarische bedrijven aanwezig. De Amersfoortcoördinaten van het midden van het plangebied zijn X= 166,385, Y= 413,896. Het plangebied is rood omkaderd weergegeven op de luchtfoto (figuur 1) en topografische kaart (figuur 2).

Figuur 1: Luchtfoto omgeving van het plangebied. Het plangebied zelf is rood omlijnd.

Figuur 2: Topografische kaart, plangebied aangegeven met rode ster

Huidige situatie

Het plangebied bestaat uit een erf met daarop een woning met aan de achterzijde een aanbouw en een vrijstaand houten schuurtje. Ten noorden van de bebouwing, binnen het plangebied is een tamelijk uitgestrekt grasveld. Dit grasveld wordt aan de west- en noordzijde begrensd door een haag. Aan de oostzijde van het plangebied is grasland. Er is geen oppervlaktewater aanwezig binnen het plangebied. De volgende afbeeldingen (figuur 3 t/m 8) geven een impressie van het plangebied en de directe omgeving.

Figuur 3: Vooraanzicht te slopen woning

Figuur 4: Uitzicht grasland vanaf achterzijde aanbouw woning

Figuur 5: Zijaanzicht aanbouw woning

Figuur 6: Achterzijde aanbouw woning

Figuur 7: Het te slopen schuurtje

Figuur 8: Achterzijde het te slopen schuurtje

Toekomstige (geplande) situatie

De gewenste ontwikkeling betreft de sloop van de huidige bebouwing en de nieuwbouw van een woning en schuur. Hierdoor zal een deel van de aanwezige tuin en grasland verdwijnen. Een deel van het grasland wordt bebouwd en een ander deel maakt plaats voor een boomgaard. Het grasland aan de oostzijde van het plangebied blijft behouden. Het terrein zal bouwrijp gemaakt worden en er zal grondverzet gepleegd worden.

Toetsing gebiedsbescherming

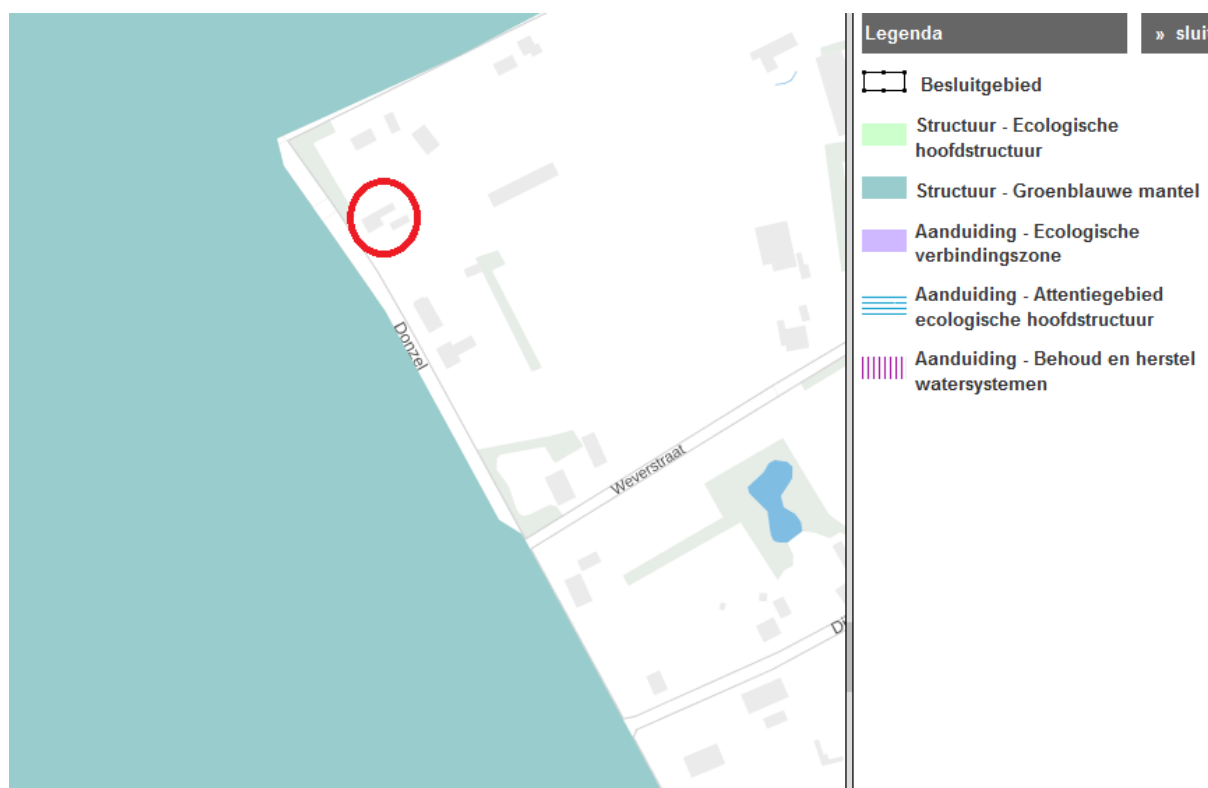
Wettelijke gebiedsbescherming

Er zijn geen wettelijk beschermde natuurgebieden aanwezig binnen een straal van 10 kilometer van het plangebied. Het dichtstbijzijnde wettelijk beschermde natuurgebied, het Natura 2000-gebied Rijntakken ligt op 16 kilometer afstand. Gezien de afstand tot het Natura 2000-gebied en de aard van de ontwikkeling zijn effecten op voorhand uitgesloten. In de planvorming hoeft derhalve verder geen rekening gehouden te worden met de Natuurbeschermingswet.

Planologische gebiedsbescherming

Het plangebied grenst aan de Groenblauwe mantel (zie figuur 9). De ontwikkeling vindt niet plaats binnen het Natuurnetwerk, de Groenblauwe Mantel of het attentiegebied. Effecten van wezenlijke invloed op deze planologisch beschermde gebieden worden niet verwacht. Negatieve effecten op planologisch beschermde gebieden (het Brabants Natuurnetwerk, de Groenblauwe Mantel en het atten-

tiegebied) worden uitgesloten. In de planvorming hoeft geen rekening gehouden te worden met planologische beschermde gebieden.

Figuur 9: Ligging plangebied (rood omcirkeld) ten opzichte van het Brabants Natuurnetwerk, Groenblauwe mantel en het attentiegebied ecologische hoofdstructuur.

Toetsing Flora- en faunawet

Vaatplanten

Het plangebied bestaat grotendeels uit bebouwing met een aangeplante, goed bijgehouden siertuin en een intensief beheerd grasland. Tijdens het veldbezoek zijn er geen beschermde vaatplanten aangetroffen, zoals het uit de omgeving bekende klein glaskruid. Het plangebied is echter geen geschikte standplaats voor het klein glaskruid, die vooral voorkomt op stenige plaatsen. Gezien het tijdstip van het veldbezoek kunnen niet alle soorten planten worden herkend en/of worden aangetroffen. Echter, het grasveld wordt regelmatig gemaaid waardoor hier het voorkomen van beschermde soorten planten op voorhand wordt uitgesloten. De siertuin vormt eveneens een ongeschikt biotoop voor beschermde vaatplanten. Het voorkomen van beschermde vaatplanten binnen het plangebied worden op voorhand uitgesloten.

Grondgebonden zoogdieren

Diverse algemeen beschermde grondgebonden zoogdieren van tabel 1 (konijn, mol, egel, veldmuis, etc.) kunnen van het plangebied gebruik maken. Tijdens het veldbezoek zijn echter geen sporen of verblijfplaatsen van algemeen beschermde grondgebonden zoogdierensoorten aangetroffen. Het voorkomen van de eekhoorn (tabel 2) is uit de directe omgeving bekend. De tuinbeplanting kan onderdeel uitmaken van het leefgebied van eekhoorn. Eekhoornnesten als ook andere sporen van eekhoorn zijn echter niet aangetroffen binnen of in de directe omgeving van het plangebied.

Effectenbeoordeling

Voor de genoemde soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. In het kader van de algemene zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. In het kader van de algemene zorgplicht zijn geen specifieke maatregelen nodig.

Met het verdwijnen van een deel van het grasland en de tuin gaat mogelijk een klein deel van het leefgebied voor de eekhoorn verloren. Echter, er wordt er ook nieuw leefgebied gecreëerd door het aanleggen van een boomgaard binnen het plangebied. In de directe omgeving blijft ruim voldoende leefgebied voor de eekhoorn; de bomenrij langs de straat Donzel blijft behouden. Er blijft voldoende alternatief (foerageer) leefgebied in de directe omgeving, negatieve effecten voor de eekhoorn worden op voorhand uitgesloten.

Vleermuizen

Binnen het plangebied en/of omgeving zijn waarnemingen bekend van gewone en ruige dwergvleermuis (zwaar beschermde soorten van tabel 3). Uit de bredere omgeving (1-5 km) is het voorkomen van franjestaart, gewone en grijze grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en watervleermuis bekend. Tijdens het veldbezoek is gelet op de aanwezigheid van potentiële vaste verblijfplaatsen voor vleermuizen binnen het plangebied. Binnen het plangebied zelf zijn er geen dikke bomen aanwezig. Er is echter wel opgaande begroeiing in de voortuin en er is een haag om het plangebied heen. In de omgeving is opgaande begroeiing en zijn lijnelementen aanwezig. De schuur biedt geen geschikte rust- of verblijfplaats voor vleermuizen, vanwege het ontbreken van geschikte inkruipruimtes. Aan de woning en aanbouw zijn tijdens het veldbezoek geen sporen van aanwezigheid van vleermuizen aangetroffen. Vanaf het dak dan wel de dakrand zijn geen mogelijke openingen voor vleermuizen aangetroffen. Het huis bevat echter wel meerdere luiken. Luiken zijn plaatsen waarachter vleermuizen soms een verblijfplaats kunnen hebben. Deze luiken zijn echter zorgvuldig gecheckt op de aanwezigheid van vleermuizen. Er zijn geen exemplaren, of sporen van vleermuizen gevonden achter de luiken of op de grond onder de luiken. Negatieve effecten voor vleermuizen kunnen redelijkerwijze op voorhand worden uitgesloten.

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn in en nabij het plangebied enkele vogelsoorten waargenomen waaronder de houtduif en de merel. Deze soorten kunnen tot broeden komen in de aanwezige hagen. Er zijn tijdens het veldbezoek geen nesten aangetroffen in de (overige) aanwezige beplanting.

Waarnemingen van vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten (waarvan ook het leefgebied/de functionele leefomgeving beschermd is) zoals huismus, gierzwaluw, sperwer, roek, ransuil en steenuil zijn bekend in en nabij het plangebied. Binnen het plangebied zijn voor deze soorten geen geschikte schuilplaatsen of nestlocaties dan wel sporen aangetroffen. Het voorkomen van nestlocaties voor deze soorten wordt hiermee uitgesloten. Het is echter niet geheel uitgesloten dat het plangebied onderdeel uitmaakt van het foerageergebied van deze soorten die in de (brede) omgeving tot broeden kunnen komen.

Effectenbeoordeling

Voor de planontwikkeling worden de woning met aanbouw en de schuur gesloopt. Door werkzaamheden in de directe omgeving van de haag aan de westzijde van het plangebied kan wel verstoring van broedende vogels plaatsvinden. Door werkzaamheden hier buiten de broedperiode (als broedseizoen kan de periode tussen half maart en half juli globaal worden aangehouden) uit te voeren dan wel te starten, zijn negatieve effecten uit te sluiten. Indien op een locatie geen broedende of neste-

lende vogels aanwezig zijn, mogen ook tijdens het broedseizoen werkzaamheden worden uitgevoerd nabij de haag. Door inspectie voor aanvang van werkzaamheden op aanwezige legsels of nestjongen en indien deze aanwezig zijn, de werkzaamheden uit te stellen tot nadat de jongen zijn uitgevlogen, worden negatieve effecten voor vogels uitgesloten.

Met het ontwikkelen van het plangebied zou mogelijk leefgebied verloren kunnen gaan van enkele vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten. Voor huismus zal binnen het plangebied echter geschikt leefgebied ontstaan en behouden blijven. Met de aanleg van de boomgaard wordt er mogelijk nieuw (foerageer) leefgebied gecreëerd voor vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten. Voor sperwer en overige soorten roofvogels, ransuil, steenuil en roek blijft in de omgeving voldoende (alternatief) foerageergebied voorhanden. Negatieve effecten voor vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten zijn uitgesloten.

Vissen, amfibieën en reptielen

Uit het plangebied en/of omgeving (0-1 km) zijn waarnemingen bekend van alpenwatersalamander, levendbarende hagedis (tabel 2), kamsalamander en rugstreeppad (tabel 3). Binnen het plangebied is echter geen oppervlaktewater aanwezig. De aanwezigheid van vissen en van voortplantingsplaatsen van amfibieën is om die reden hiermee uitgesloten. Er zijn geen houtwallen dan wel geschikte overwinteringsplaatsen voor amfibieën en reptielen aanwezig binnen het plangebied of in de directe omgeving van het plangebied. Negatieve effecten op overwinterende amfibieën en reptielen zijn hiermee uitgesloten. Binnen het plangebied is hooguit een zwervend exemplaar van een algemene soort te verwachten zoals bruine kikker of gewone pad (tabel 1 soorten).

Effectenbeoordeling

Voor soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. In het kader van de algemene zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. In het kader van de algemene zorgplicht zijn geen specifieke maatregelen nodig.

Beschermde ongewervelde diersoorten

Uit de nabije omgeving van het plangebied is het voorkomen van heideblauwtje (tabel 3 soort) bekend. Het plangebied vormt geen geschikt biotoop voor deze soort vanwege het ontbreken van geschikte waardplanten. Negatieve effecten voor beschermde ongewervelde soorten zijn daarmee uitgesloten.

Conclusie en aanbevelingen

- Het plangebied vormt geschikt habitat voor enkele algemeen beschermde grondgebonden zoogdieren van tabel 1 (konijn, veldmuis, mol, egel etc.). Voor de genoemde soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling van de Flora- en Faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. De algemene zorgplicht blijft echter wel van kracht.
- Het plangebied kan mogelijk een zeer geringe waarde hebben als onderdeel van het foerageergebied voor eventuele in de omgeving broedende vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn. Met de ontwikkeling zal echter geen essentieel foerageergebied verloren gaan. Negatieve effecten voor vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten worden uitgesloten.
- Binnen het plangebied zijn enkele broedende vogels te verwachten in de opgaande vegetatie. De nesten van vogelsoorten zijn uitsluitend beschermd gedurende de periode dat deze nesten in gebruik zijn, dat wil zeggen de broed- en nestperiode. Het is in de praktijk niet mogelijk om een ontheffing te verkrijgen voor het verwijderen of verstoren van deze nesten in deze periode. Voor de binnen het plangebied voorkomende vogelsoorten kan de periode tussen half maart en half juli worden aangehouden als broedseizoen. Door het uitvoeren van werkzaamheden buiten de broedperiode uit te voeren en/of door inspectie voor aanvang van werkzaamheden op de aanwezigheid van broedende vogels, kunnen negatieve effecten voorkomen worden.
- Binnen het plangebied zijn geen zwaardere beschermde soorten vaatplanten, grondgebonden zoogdieren, vissen, amfibieën, reptielen en overige ongewervelden (zoals bijv. zeldzame dagvlinders en libellen) te verwachten. Voor aanwezige algemeen voorkomende soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling van de Flora- en Faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. Negatieve effecten voor deze soortgroepen zijn op voorhand uitgesloten met inachtneming van de zorgplicht.
- In het kader van de algemene zorgplicht is het noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. Er zijn echter geen specifieke maatregelen nodig voor zoogdieren, amfibieën en overige ongewervelden.